

УНИВЕРЗИТЕТ У КРАГУЈЕВЦУ
УЧИТЕЉСКИ ФАКУЛТЕТ У УЖИЦУ

Образовање и усавршавање наставника

- историјски аспекти -

Ужице, 2007

ОБРАЗОВАЊЕ И УСАВРШАВАЊЕ НАСТАВНИКА
– историјски аспект –

Издавач
УЧИТЕЉСКИ ФАКУЛТЕТ У УЖИЦУ

За издавача
Др Крстивоје Шпијуновић

Главни и одговорни уредник
Др Крстивоје Шпијуновић

Уредник
Др Видан Николић

Редакција
Dr Marjan Blažič (Slovenija), др Новак Лакета, PhDr. Eva Malá (Slovakia), PhDr. Gabriela Porubská (Slovakia), др Симо Нешковић (Република Српска), др Никола Поткоњак, др Крстивоје Шпијуновић

Рецензенти
Др Новак Лакета, др Радмила Николић, др Видан Николић, др Никола Поткоњак

Лектор
Мр Далиборка Пурић

Преводиоци
Мр Гордана Љубичић (енглески језик)
Мр Светлана Терзић (руски језик)

Технички уредник
Јакша Вуксановић

Штампа
Штампарија „Братис“ – Ужице

Тираж
200 примерака

Ужице
2007

ISBN: 86-80695-71-8

Штампање ове монографије, објављене у оквиру пројекта „Образовање и усавршавање наставника у складу са европском оријентацијом“, бр. 149054, помогло је Министарство за науку и заштити животне средине Републике Србије.

ПРЕДГОВОР

Др Владета Тешић
ПЕДАГОШКО ОБРАЗОВАЊЕ
ДО 1918. ГОДИНЕ

Др Јован Ђорђевић
ФОРМИРАЊЕ И ФУНКЦИОНИСАЊЕ
САДАШЊЕМ ВРЕМЕНУ

Др Наташа Вујисић
ПРЕГЛЕД СХВАТАЊА
ПРАКТИЧНОМ ОБРАЗОВАЊЕ

Др Новак Лакета
РАЗВОЈ УЧЕНИКА

Др Снежана Маринковић
О АКТИВНОСТИ УЧЕНИКА

Мр Жана Бојовић
ОБРАЗОВАЊЕ И НАСТАВА

Др Данијела Василић
ОБРАЗОВАЊЕ СРПСКИХ НАСТАВНИКА

Мр Лидија Златић, др
ИСТОРИЈСКИ ОСВЕШТАВАЊЕ
КОМУНИКАЦИОНЕ НАСТАВЕ

II

Др Никола М. Поткоњак

ОБРАЗОВАЊЕ И УСАВРШАВАЊЕ НАСТАВНИКА У ПРВИМ
ЗВАНИЧНИМ АКТИМА СРБИЈЕ (1830–1880) 295

Мр Јелена Стаматовић

КОНЦЕПТ СТРУЧНОГ УСАВРШАВАЊА НАСТАВНИКА У ЗАКОНСКОЈ
РЕГУЛАТИВИ У ДРУГОЈ ПОЛОВИНИ XX ВЕКА ДО ДАНАС 311

Др Младен Вилотијевић

УСАВРШАВАЊЕ НАСТАВНИКА, САРАДНИКА И ВАСПИТАЧА У
БЕОГРАДУ 70-ИХ ГОДИНА ПРОШЛОГА ВЕКА 325

Др Нада Вилотијевић

КОНЦЕПЦИЈА ПЕДАГОШКО-ПСИХОЛОШКО-МЕТОДИЧКОГ
УСАВРШАВАЊА НАСТАВНИКА У СРБИЈИ КРАЈЕМ 80-ИХ И
ПОЧЕТКОМ 90-ИХ ГОДИНА ПРОШЛОГ ВЕКА 333

III

Др Ратомир Цвијетић

УЛОГА УЖИЧКЕ ВИШЕ ПЕДАГОШКЕ ШКОЛЕ У ОБРАЗОВАЊУ И
СТРУЧНОМ УСАВРШАВАЊУ НАСТАВНИКА 343

Бранислава Јордановић

ПЕДАГОШКИ МУЗЕЈ – УЛОГА У ОБРАЗОВАЊУ И УСАВРШАВАЊУ
НАСТАВНИКА 359

Др Радмила Николић

УЛОГА ПЕДАГОШКОГ ДРУШТВА У СТРУЧНОМ УСАВРШАВАЊУ
НАСТАВНИКА 367

Мр Маја Николова

ШКОЛОВАЊЕ СРПСКИХ УЧИТЕЉА И РАД УЧИТЕЉСКОГ УДРУЖЕЊА
ЗА ВРЕМЕ ПРВОГ СВЕТСКОГ РАТА 383

Мр Љиљана Станков

ДЕЛАТНОСТ СРПСКОГ ДРУШТВА ЗА ДЕЧЈУ ПСИХОЛОГИЈУ
(1907–1910) 397

Др Радмила Николић
Учитељски факултет Ужице

УЛОГА ПЕДАГОШКОГ ДРУШТВА У СТРУЧНОМ УСАВРШАВАЊУ НАСТАВНИКА*

Апстракт: Једна од значајнијих могућности побољшавања квалитета, осавремењавања и унапређивања васпитања и образовања је планско и континуирано усавршавање педагошких знања и способности наставника. Наставници имају професионалну и моралну одговорност за резултате свога рада али и одговорност за сопствено стручно усавршавање. Процес професионалног развоја наставника започиње његовим образовањем за наставничку улогу и траје непрекидно током радног века.

Програми и облици стручног усавршавања наставника су разноврсни по бројним карактеристикама и међусобно повезани. За разлику од институционалног за наставника су посебно значајне неинституционалне форме перманентног усавршавања међу којима посебан значај има праћење педагошке и стручне литературе и периодике и укљученост у рад стручних удружења и друштава.

Тема овог рада јесте анализа услова и могућности Педагошког друштва Србије у стручном усавршавању наставника кроз активности друштва и издавачку делатност посебно издавање часописа „Настава и васпитање“. Анализа се врши на основу извора, документације и архиве Друштва и анализе садржаја часописа „Настава и васпитање“.

Кључне речи: *наставник, стручно усавршавање, Педагошко друштво, облици и садржаји рада.*

Значај образовања и усавршавања наставника произилази из значаја образовања и васпитања у овом времену у коме је квалитетно образовање постало универзално право младих. Остваривање тога права зависи не само од разумевања места и улоге образовања за развој друштва, него у првом реду од пажње

* Рад је настао у оквиру пројекта „Образовање и усавршавање наставника у складу са европском оријентацијом“, бр. 149054, који финансира Министарство за науку и заштиту животне средине Републике Србије.

Програмска оријентација часописа „Настава и васпитање“, у: Настава и васпитање, бр. 1, 1981, Београд, Педагошко друштво, стр. 183–185.

Извештај о раду Савеза педагошких друштава СР Србије у периоду од 18. маја 1984. до 1. маја 1987., Настава и васпитање, бр. 5, Београд, Савез педагошких друштава СР Србије, стр. 605–634.

Образовање и усавршавање учитеља, Учитељски факултет у Ужицу, Ужице, 2003.

Поткоњак, Никола (1999): Образовање учитеља у Срба, Учитељски факултет у Ужицу, Ужице.

Извештаји о раду Педагошког друштва подношени на годишњим скупштинама, Програм рада Педагошког друштва, Развојни програм Педагошког друштва Србије, 2002. (архива Друштва), Статути Педагошког друштва, Стенографске белешке са Оснивачке скупштине 1949. године (архива Друштва); у часопису: „Настава и васпитање“, Педагошко друштво Србије, Београд из следећих година: 2–3/1952; 9/1956; 9–10/1960; 5/1953; 10/1955; 5–6/1962; 5–6/1965; 3–4/1965; 3–4/1966; 5/1974; 2–3/1977; 5/1979; 3/1981; 5/1982; 3–4/1982; 4–5/1986; 5/1987, и сви бројеви часописа од 1980. до 2003. године.

Радмила Николич

РОЛЬ ПЕДАГОГИЧЕСКОГО ОБЩЕСТВА В УСОВЕРШЕНСТВОВАНИИ УЧИТЕЛЕЙ В СВОЕЙ СПЕЦИАЛЬНОСТИ

Резюме

Тема этой работы – анализ условий и возможностей Педагогического общества Сербии для усовершенствования учителей в своей специальности через активности общества и издательскую деятельность особенно через публикацию журнала „Обучение и воспитание“. Анализ проведён на основе источников, документации и архива Общества и анализа содержания журнала „Обучение и воспитание“.

ШКОЛОВАНА УДРУЖ

Апстр
Француској
две српске
течајева, за
тељске шко
једна Српск
шта и стру
несебично
ко време ус
у обнову ос

Кључн
тељство, с

После објаве
нице али је, нове
предлог наше вла
ре и Албаније, ср
укрцали су се у л
ни на Крф или и
Прихватање и рас
је преузело фран
просвете и цркве

Из најудаље
1915, повлачили
бра, Охрида и Б
Пука у Скадар а
Подгорице у Ска